

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 591/2012-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. februára 2013 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti M. G., Š., zastúpeného JUDr. M. P., s. r. o., Ž., konajúca prostredníctvom advokátky a konateľky JUDr. M. P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/1991, za účasti Okresného súdu Žilina, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. G. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom

Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/1991 v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 333/06-30 z 18. januára 2007 porušené boli.

2. M. G. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 7 000 € (slovom sedemtisíc eur), ktoré je mu Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezů.

3. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť M. G. trovy konania v sume 323,50 € (slovom tristodvadsaťtri eur a päťdesiat centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. M. P., s. r. o., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezů.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2012 doručená sťažnosť M. G., Š. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. M. P., s. r. o., Ž., konajúca prostredníctvom advokátky a konateľky JUDr. M. P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/1991 (ďalej aj „namietané konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že okresnému súdu bol 9. júla 1991 doručený návrh sťažovateľa na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Konanie o tomto návrhu je okresným súdom vedené pod sp. zn. 18 C 621/1991, ktoré v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu ešte nebolo právoplatne skončené.

Sťažovateľ tvrdí, že v priebehu namietaného konania „neustále dochádza k môjmu poškodzovaniu, nakoľko nebolo vyhovené môjmu návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, a to napriek tomu, že právoplatným rozhodnutím Ústavného súdu SR I. ÚS 333/06-30 z 18. 01. 2007 bola Okresnému súdu v Žiline uložená povinnosť konať bez zbytočných prietáhov...

... je viac než potrebné aby súd ochránil práva toho, kto bol vo veci poškodený. Doteraz, v priebehu 21 rokov, sa tak nestalo a okresný súd mi nezabezpečil a neposkytol ústavou garantované právo na súdnu a inú právnu ochranu a ani neodstránil stav právnej neistoty. Túto skutočnosť považujem za dôvod na podanie sťažnosti na Ústavný súd.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Okresný súd v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/91 porušil základné právo M. G... na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/91 ukladá povinnosť konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

M. G. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 14.000,- €, ktoré mu je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Žilina je povinný uhradiť M. G. trovy právneho zastúpenia v sume 323,50 EUR na účet jeho právneho zástupcu JUDr. M. P., s. r. o., Ž...“

Uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie odôvodnil sťažovateľ všeobecne poukázaním na svoj „vek, sociálnu situáciu a dlhotrvajúcu nečinnosť súdu“. Ďalej spresňuje, že požaduje „primerané finančné zadosťučinenie v sume 1000,- € za každý rok spôsobených prietáhov, čo spolu predstavuje sumu 21.000,- € (slovom dvadsaťjedentisíc eur). Od tejto sumy je potrebné odpočítať už priznané odškodné v zmysle nálezu I. ÚS 333/06 vo výške 200.000,- Sk (6.639,- EUR)“.

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 591/2012-16 z 22. novembra 2012 prijal sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/1991, na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu, aby prípadne doplnil svoje vyjadrenie k sťažnosti z 24. októbra 2012 a zároveň oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predseda okresného súdu v prípise sp. zn. 1 SprS/584/2012 doručenom ústavnému súdu 12. decembra 2012 oznámil, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, pričom zároveň oznámil, že nepovažuje za potrebné doplniť svoje vyjadrenie k sťažnosti sťažovateľa doručené ústavnému súdu v prípise sp. zn. 1 SprS/584/2012 z 29. októbra 2012, v ktorom sa stotožnil so stanoviskom zákonného sudcu v namietanom konaní. Vo vyjadrení k sťažnosti zákonný sudca okrem iného uviedol: „... *vec mi bola pridelená po mojom nástupe do funkcie sudcu dňa 18. 01. 2007... spis mi nebol predložený ako pripravený na nariadenie pojednávania, teda s tým, že boli vyriešené všetky procesné prekážky, ktoré tomuto bránili. Prvýkrát mi bol spis zo strany vyššieho súdneho úradníka oficiálne predložený dňa 22. 08. 2012 na rozhodnutie... To však neznamená, že vo veci neboli vykonávané úkony spojené s prípravou pojednávania. Tieto však samostatne vykonával na základe môjho poverenia vyšší súdny úradník... Sťažný postup súdu v konaní spočíva už len v samotnom počte účastníkov konania, ktorých je v súčasnosti 36, pričom ich počet sa v priebehu konania menil, a to aj z dôvodu úmrtia pôvodných účastníkov.*“ Zákonný sudca uviedol, že nemal vedomosť, že v napadnutom konaní bol ústavným súdom „vydaný nález sp. zn. I. ÚS 333/06-30 zo dňa 18. 01. 2007... ktorý konštatoval porušenie práva navrhovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. O vydanom náleze som nebol nikým a žiadnym spôsobom upovedomený, tento mi nebol nikdy predložený a nie je ani žurnalizovaný v spise.“.

Dňa 14. decembra 2012 vyzval ústavný súd právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenia predsedu

okresného súdu sp. zn. 1 SprS/584/2012 z 24. októbra 2012 a zo 7. decembra 2012 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska.

Právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 27. decembra 2012 oznámila, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci, a zároveň okrem iného uviedla: *„Od vydania nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 18. 01. 2007, I ÚS 333/06 (o ktorom Okresný súd Žilina viac ako 5 rokov nemal vedomosť napriek tomu, že týmto nálezom mu bola uložená povinnosť) až do dnešného dňa uplynulo takmer 6 rokov, pričom za toto obdobie súd nenariadil ani jedno pojednávanie. Samotný fakt, že účastníkov konania je v súčasnosti 36, pričom ich počet sa v priebehu konania menil z dôvodu úmrtí pôvodných účastníkov je výsledkom viac než 20 ročného trvania súdneho sporu...“*

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľa a predsedu okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 333/06 už rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. O tejto sťažnosti ústavný súd rozhodol nálezom č. k. I. ÚS 333/06-30 z 18. januára 2007, v ktorom okrem iného vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/91 porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom zároveň okresnému súdu v napadnutom konaní prikázal konať vo veci bez zbytočných prietáhov a sťažovateľovi priznal finančné zadost'učinenie v sume 200 000 Sk. Označený

nález nadobudol právoplatnosť 1. februára 2007, keď bol (podľa doručeny založenej v spise sp. zn. I. ÚS 333/06) doručený okresnému súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd v tomto konaní preskúmaval postup okresného súdu v napadnutom konaní len v období po 1. februári 2007.

Zo sťažnosti, z obsahu spisu okresného súdu sp. zn. 18 C 621/1991 a z písomných vyjadrení účastníkov konania ústavný súd zistil, že v období po 1. februári 2007 bol priebeh napadnutého konania takýto:

Dňa 25. júna 2007 doručil sťažovateľ okresnému súdu návrh na rozšírenie okruhu účastníkov konania na strane odporcov. V nadväznosti na túto skutočnosť okresný súd v ďalšom období zisťoval trvalý pobyt aktuálneho okruhu účastníkov konania a k spisu pripájal spisy v dedičských veciach.

Uznesením z 30. júna 2009 okresný súd pripustil vstup ďalších účastníkov do konania na strane odporcov; toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. mája 2010.

Písomným podaním z 27. apríla 2010 a jeho upraveným znením zo 7. júna 2010 sa sťažovateľ domáhal pripustenia vstupu do konania právnych nástupcov po zomrelých odporcoch.

Okresný súd uznesením 29. júla 2010 pripustil zmenu petitu žalobného návrhu tak, ako ju sťažovateľ navrhoval podaniami z 22. júna 2007, 26. apríla 2010 a 3. júna 2010; proti tomuto uzneseniu podali 23. augusta 2010 a 3. septembra 2010 dvaja z odporcov odvolanie.

Písomným podaním z 15. augusta 2012 sa sťažovateľ domáhal úpravy petitu žalobného návrhu. Okresný súd uznesením 22. augusta 2012 rozhodol o pripustení zmeny žalobného návrhu.

Sťažovateľ podal predsedovi súdu 16. augusta 2012 sťažnosť na prieťahy v konaní.

Dňa 9. októbra 2012 okresný súd uznesením ustanovil odporcovi v 10. rade opatrovníka.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Keďže ústavný súd už nálezom č. k. I. ÚS 333/06-30 z 18. januára 2007 rozhodol, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/91 porušil sťažovateľom označené práva, v tomto konaní mohol vzhľadom na § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde posudzovať postup okresného súdu v napadnutom konaní z hľadiska namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len v období po nadobudnutí právoplatnosti označeného nálezu, t. j. po 1. februári 2007.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a ods. 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o právnu zložitosť preskúmvanej veci, ústavný súd bral do úvahy skutkový stav a platnú právnu úpravu relevantnú na rozhodnutie, ako aj charakter veci. Predmetom namietaného konania je rozhodovanie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva účastníkov konania k nehnuteľným veciam, ktoré tvorí súčasť štandardnej rozhodovacej činnosti okresných súdov, v rámci ktorej existuje ustálená judikatúra. Ústavný súd preto nepovažuje namietané konanie za právne zložité.

Právne spory súvisiace s uplatnením obdobných nárokov, o ktoré ide aj vo veci sťažovateľa, treba v zásade považovať skôr za skutkovo zložité vzhľadom na potrebu zisťovať vlastnícke vzťahy často aj ich rekonštruovaním do minulosti. Obsah príslušného súdneho spisu potvrdzuje faktickú zložitosť aj v predmetnej veci, pri rozhodovaní ktorej bolo zo strany okresného súdu potrebné zabezpečiť zaobstaranie viacerých listinných dôkazov a ich starostlivé vyhodnotenie, pričom na doterajšiu dĺžku konania mala nepochybne vplyv aj skutočnosť, že v jeho priebehu zomreli jeho pôvodní účastníci na strane odporcov, čo vyvolalo potrebu zisťovať ich právnych nástupcov a pribrať ich do namietaného konania. Skutková zložitosť veci ale nemôže ospravedlniť stav, v akom sa napadnuté konanie nachádzalo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu, a to viac ako 21 rokov od jeho začatia. Takáto dĺžka súdneho konania je totiž už sama osebe z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľná a neakceptovateľná (m. m. IV. ÚS 160/03, IV. ÚS 19/04, IV. ÚS 261/07). Ústavný súd poukazuje tiež na skutočnosť, že ani zložitosť sporu nezbavuje sudcu ústavnej zodpovednosti za prieťahy v konaní zapríčinené nesprávnou organizáciou práce, nečinnosťou bez relevantného právneho dôvodu alebo inými nedostatkami v činnosti súdu (m. m. I. ÚS 47/96, III. ÚS 173/03).

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred okresným súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatoval, že nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená v neprospech sťažovateľa pri posudzovaní otázky či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/1991 v období po právoplatnosti nálezů č. k. I. ÚS 333/06-30 z 18. januára 2007, t. j. po 1. februári 2007. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Zo súdneho spisu sp. zn. 18 C 621/91 vyplýva, že okresný súd od pridelenia spisu novému zákonnému sudcovi 18. januára 2007 do 30. júna 2009 (vydanie uznesenia o pripustení vstupu účastníkov do konania) realizoval len úkony súvisiace so zisťovaním okruhu účastníkov konania. Po tom, čo okresný súd 29. júla 2010 rozhodol uznesením o pripustení zmeny petitu žalobného návrhu, až do 9. októbra 2012 vykonával len úkony smerujúce k doručeniu súdnych rozhodnutí účastníkom, prípadne úkony smerujúce k zisteniu ich pobytu, resp. ustanovil účastníkovi opatrovníka. Z uvedeného vyplýva, že aj keď okresný súd nebol v posudzovanom období úplne nečinný, jeho činnosť možno vyhodnotiť ako neefektívnu a postup nedôsledne zorganizovaný, čoho dôsledkom je dlhodobá neschopnosť súdu odstrániť stav právnej neistoty účastníkov konania. Táto skutočnosť je osobitne závažná z hľadiska doterajšej dĺžky napadnutého konania, ako aj skutočnosti, že ústavný súd v náleze č. k. I. ÚS 333/06-30 z 18. januára 2007 okresnému súdu prikázal, aby v ďalšom období konal bez zbytočných prietáhov.

Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo aj v období po nadobudnutí právoplatnosti nález č. k. I. ÚS 333/06-30 z 18. januára 2007 k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nález).

Sťažovateľ sa tiež domáhal, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd v tejto časti sťažnosti nevyhovел vzhľadom na skutočnosť, že okresnému súdu už nálezom č. k. I. ÚS 333/06-30 z 18. januára 2007 prikázal, aby konal v tomto konaní bez zbytočných prietáhov (bod 4 výroku tohto nález).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ žiadal, aby mu bolo priznané *„finančné zadosťučinenie v sume 1000,- € za každý rok spôsobených preťahov, čo spolu predstavuje sumu 21.000,- € (slovom dvadsaťjedentisíc eur). Od tejto sumy je potrebné odpočítať už priznané odškodné v zmysle nálezu I. ÚS 333/06 vo výške 200.000,- Sk (6.639,- EUR)“*, pričom spresnil, že požaduje priznať primerané finančné zadosťučinenie spolu v sume 14 000 €. Výšku požadovaného finančného zadosťučinenia odôvodnil vo všeobecnosti svojím vekom, sociálnou situáciou a dlhotrvajúcou nečinnosťou súdu.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil zásadou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je v prvom rade reparácia nemajetkovej ujmy sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 84/02).

Vzhľadom na charakter neefektívnej činnosti okresného súdu v skúmanom období (napriek príkazu konať vo veci bez zbytočných preťahov uloženému okresnému súdu nálezom č. k. I. ÚS 333/06-30 z 18. januára 2007), berúc do úvahy doterajšiu neprimeranú

dĺžku napadnutého konania, ktorá je z ústavného hľadiska zjavne neakceptovateľná, ale aj skutočnosť, že sťažovateľovi už ústavný súd v roku 2007 priznal finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk, dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 7 000 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 2 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle citovaného znenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním JUDr. M. P., s. r. o. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2011, ktorá bola 763 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2012. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon sumu 127,16 €, čo predstavuje sumu 254,32 € a spolu s režijným paušálom dvakrát po 7,63 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a zvýšení o 20 % DPH predstavuje spolu sumu 323,50 €.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2013